



## TYÖNHAKU JA TYÖSKENTELY SAKSASSA

### Yleistä

Saksan liittotasavalta (*Bundesrepublik Deutschland*) on noin 82 miljoonalla asukkaallaan Länsi-Euroopan suurin valtio ja yksi maailman johtavista teollisuusmaista. Saksa on liittovaltio, joka koostuu voimakkaan päätösvallan omaavista osavaltioista (*Bundesländer*) sekä Hampurin ja Bremenin vapaakaupungeista. Virallinen kieli on saksa ja rahayksikkö euro.

### Työmarkkinat

Saksan työttömyysaste on 6,1 % (Eurostat, huhtikuu 2011). Alueiden väliset erot ovat huomattavia: paikoitellen työttömyysaste on yli 20 % uusissa osavaltioissa (itäisessä Saksassa) samalla kun vanhoissa osavaltiossa on työvoimapulaa. Työllisyystilanne on paras eteläisessä Saksassa, Baden-Württembergin ja Baijerin alueilla työttömyysprosentin ollessa neljän ja viiden välillä. Pääkaupunki Berliinin tilanne on melko huono, työttömyysprosentti on ollut jo muutaman vuoden 13 %:n tietämillä.

Saksassa oli pitkään korkeahko työttömyys 2000-luvun alkupuolella. Tilanne parani vuonna 2008 alkaneeseen taloustaantumiaan saakka koko ajan nopeasti ja varsinkin palvelualoilla, terveydenhuollon ja sosiaalialan ammateissa, rakentamisessa ja teollisuudessa työpaikkojen määrä kasvoi. Vuonna 2011 tilanteen odotetaan paranevan taantumien hellittäessä. Kuten muuallakin Euroopassa ovat sellaiset suoritustason työt, joihin ei tarvita ammatillista koulutusta, käytännöllisesti katsoen kokonaan kadonneet. Tärkeimmät teollisuustuotteet ovat kuljetusvälineet, koneet ja laitteet, sähköteollisuuden tuotteet, elektroniikka ja elintarvikkeet. Saksan tilastokeskuksen sivuilta [www.destatis.de](http://www.destatis.de) löytyy tietoa esim. keskipalkkoja vanhoissa ja uusissa liittovaltioissa. Osoitteessa [www.boeckler.de](http://www.boeckler.de) on tietoa työehtosopimuksista ja palkoista aloittain ja alueittain.

### Työnhaku

Saksan työhallinnon kotisivut työpaikkatiedostoihin löytyvät osoitteesta [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de). Sivulta löytyvät linkitykset myös useisiin alakohtaisiin työpaikkaosoitteisiin (Berufs- und branchenspezifische Stellenbörsen). Osoitteesta [www.ba-auslandsvermittlung.de](http://www.ba-auslandsvermittlung.de) löytyy yksityiskohtainen 44-sivuinen opas koskien työskentelyä ja asumista Saksassa sekä saksaksi (Deutschland.Mitten drin.) että englanniksi (Germany. Right in the middle of it.). Tietoja Saksan avoimista työpaikoista, työmarkkinoista ja työskentelyoloista löytyy myös EURES-portaalista: [eures.europa.eu](http://eures.europa.eu) (Eläminen ja työskentely). Aina kannattaa kysellä myös suoraan työnantajilta "piilotyöpaikkoja".

Muita hyödyllisiä osoitteita työnhakuun: [www.focus.de](http://www.focus.de), [www.cesar.de](http://www.cesar.de), [www.jobpilot.de](http://www.jobpilot.de), [www.zeit.de/jobs](http://www.zeit.de/jobs), [www.jobware.de](http://www.jobware.de), [www.stepstone.de](http://www.stepstone.de), [www.deutscher-stellenmarkt.de](http://www.deutscher-stellenmarkt.de), [www.jobscout24.de](http://www.jobscout24.de), <http://jobonline.stellenanzeigen.de>, [www.jobticket.de](http://www.jobticket.de), [www.jobmagazin.de](http://www.jobmagazin.de).

### Lupamenettelyt

EU/ETA-maan kansalaisilla on oltava voimassa oleva passi tai kuvallinen henkilöllisyystodistus. Passi on edelleen kätevin. Jos oleskelun Saksassa on tarkoitus kestää yli 3 kuukautta, pitää hankkia oleskelulupa (Aufenthaltsgenehmigung tai -erlaubnis). Rekisteröityminen tapahtuu "Meldebehörde" luona, jolloin mukana pitää jo olla muuttoilmoitus (Anmeldebescheinigung des Einwohnermeldeamtes). Muuttoilmoitus pitää tehdä viikon sisällä maahan saapumisesta. Lisätietoja maahanmuutosta löytyy Saksan ulkoministeriön sivuilta [www.auswaertiges-amt.de](http://www.auswaertiges-amt.de) sekä osoitteista [www.umzug.info](http://www.umzug.info) ja [www.young-germany.de](http://www.young-germany.de). Suomen kansalainen ei tarvitse Saksassa työlupaa.

### Verotus

On hyvä selvittää verotusasiat perusteellisesti työnantajan kanssa, ennen kuin ottaa työn vastaan. Kannattaa myös selvittää asiat omassa verotoimistossa ennen lähtöä. Lisätietoja: [www.vero.fi](http://www.vero.fi)

(> vero-ohjeet > kv.tilanteet > ulkomaantyöskentelyn verotus). Verokortti (Lohnsteuerkarte) pitää antaa työnantajalle ennen ensimmäistä palkanmaksua. Saksan valtiovarainministeriön sivuilta [www.bundesfinanzministerium.de](http://www.bundesfinanzministerium.de) löytyy tietoa verotuksesta ja paikallisten verotoimistojen yhteystiedot. Englanniksi tietoa löytyy parhaiten osoitteesta [www.steuerliches-info-center.de](http://www.steuerliches-info-center.de).

#### Sosiaaliturva

EU-maista toiseen muuttavien sosiaaliturvaa koordinoi EY-asetus 883/2004. Asetuksen perusteella ratkaistaan, minkä maan sosiaaliturvan piiriin EU:n alueella liikkuva henkilö kuuluu. Pääsääntö on, että työntekijänä kuulut työskentelymaasi sosiaaliturvan piiriin. Jollet työskentele, oikeutesi sosiaaliturvaan määräytyy asuinvaltiosi lainsäädännön mukaan. Työnhakijan kannattaa ottaa mukaan Kelasta haettava eurooppalainen sairaanhoitokortti, joka antaa oikeuden perusterveydenhuoltoon ennen työn löytymistä. Lisätietoa suomalaisen sosiaaliturvan siirrosta tai uuden maan järjestelmään liittymisestä sekä sairaanhoitokortin hakulomakkeen saa Kelasta [www.kela.fi](http://www.kela.fi).

Saksan sosiaaliturvasta lisää [www.deutsche-sozialversicherung.de](http://www.deutsche-sozialversicherung.de). Työnantaja pidättää sosiaaliturvamaksut suoraan palkasta.

Saksan työttömyysturvajärjestelmä on erittäin monimutkainen. Omat mahdollisuudet saada työttömyysetuutta Saksasta kannattaa tarkistaa Saksan työhallinnon sivuilta [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de) (> Arbeitslosengeld ja Arbeitslosenhilfe) tai yksinkertaisesti paikallisesta saksalaisesta työvoimatoimistosta.

Jos jää työttömäksi Saksassa, kannattaa ilmoittautua heti työnhakijaksi paikalliseen työvoimatoimistoon, jossa tutkitaan oikeus työttömyysturvaan. Jos työskentely Saksassa on kestänyt vähemmän aikaa kuin vaadittava työssäoloaika, otetaan huomioon Suomessa tehty työ. Tätä varten tarvitaan Suomesta U1-lomake, jonka saa Kelasta tai työttömyyskassalta.

Jos työnhakija siirtää suomalaisen työttömyysturvansa Saksaan kolmen kuukauden työnhaun ajaksi U2-lomakkeella, hänen tulee ilmoittautua paikallisessa työvoimatoimistossa seitsemän päivän kuluessa siitä, kun on lähtenyt Suomesta. Lisätietoa: [www.tyj.fi](http://www.tyj.fi) (Työttömyysturva ja työ ulkomailla) ja [www.kela.fi](http://www.kela.fi) (> Maasta- ja maahanmuutto > Muutto ulkomaille > Etuuksien maksu > Työttömyysturva).

#### Asuminen

Asunnon löytäminen varsinkin isoista kaupungeista saattaa olla hankalaa, myös hintataso on hyvin samanlainen kuin Suomessa. Sanomalehdissä on asuntoilmoituksia varsinkin keskiviikko- ja lauantainnumeroissa. Vuokra-asunnoista pyydetään yleensä kahden kuukauden vuokratakuu. Asuntoja kannattaa etsiä mm. Saksan kiinteistönvälittäjien keskusjärjestön sivuilta [www.ivd.net](http://www.ivd.net).

#### Tutkintojen tunnustaminen

Tutkintojen ammatillisella tunnustamisella tarkoitetaan ulkomaisen koulutuksen tuoman ammatillisen kelpoisuuden ja pätevyyden tunnustamista. Lisätietoja Opetushallituksesta: [www.oph.fi](http://www.oph.fi) tai kansainvälisten ENIC (*European Network of National Information Centres on Academic Recognition and Mobility*) – ja NARIC (*Network of National Academic Recognition Information Centres*) - tiedonvaihtoverkostojen nettisivuilta: [www.enic-naric.net](http://www.enic-naric.net).

#### Muita linkkejä

[eures.europa.eu](http://eures.europa.eu)

[www.tatsachen-ueber-deutschland.de](http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de)

[www.helsinki.diplo.de](http://www.helsinki.diplo.de)

[www.gelbeseiten.de](http://www.gelbeseiten.de)

[www.finpro.fi](http://www.finpro.fi)

Maakohtaista tietoa Saksasta

Tietoa taloudesta, verotuksesta, matkailusta jne.

Saksan suurlähetystö Suomessa

Keltaiset sivut

Maa- ja toimialatiedon alla tietoa Saksan taloudesta ja työllisyydestä suomeksi

Päivitetty 06/2011